

«Onu öldürdüler, Allah da onları öldürsün. Dikkat edin! Bilmiyorsanız sorunuz. Zira cahilliğin şifası sormaktır. Onun teyemmüm yapması yeterdi. Başını bir bez parçasıyla bağlar, onun üzerini mesheder ve vücudunun geri kalan kısmını yıkardı.» dedi.

Câbir -radiyallahu anh- şöyle dedi. Sefere çıkmıştık. Bizden bir adamın başına taş isabet etti ve onun başını yardı. Daha sonra adam ihtilam oldu ve arkadaşlarına teyemmüm yapabilmem için bana ruhsat var mıdır? diye sordu. Onlar: Senin için teyemmüm yapabilme ruhsatı yoktur, dediler. Adam bu cevap üzerine o haliyle gusletti ve başındaki yaraya suyun isabet etmesi nedeniyle öldü. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yanına döndüğümüzde bu olay kendisine anlatılınca Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-: «Onu öldürdüler, Allah da onları öldürsün. Dikkat edin! Bilmiyorsanız sorunuz. Zira cahilliğin şifası sormaktır. Onun teyemmüm yapması yeterdi. Başını bir bez parçasıyla bağlar, onun üzerini mesheder ve vücudunun geri kalan kısmını yıkardı.» dedi.

[Hasen li-gayrihî] [Ebû Dâvûd rivayet etmiştir]

Câbir -radiyallahu anh- bir sefere çıktıklarından haber vermiş ve şöyle demiştir. Bir adamın başına taş isabet etti ve onun başını yardı. Daha sonra ise adam ihtilam oldu ve arkadaşlarına azalarını yıkamak yerine teyemmüm almasının yerli olup olmayacağını sordu. Onlar: Senin için teyemmüm yapabilme ruhsatı yoktur. Sen suyla yıkanabilirsin dediler. Adam da suyla yıkandı ve öldü. Yani, suyun bulunmasından dolayı teyemmüm alman yeterli değildir. Ancak teyemmüm, su bulunmadığı zaman alınır. Suyun var olmasından dolayı sana bir ruhsat yoktur, dediler. Sonra adam yıkandı yarası sudan etkilendi ve radiyallahu anh vefat etti. Medineye döndüklerinde Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olanları haber verdiler ve Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- onları şu sözyle kınadı: «Onu öldürdüler, Allah da onları öldürsün.» Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- onlara beddua etmiştir. Çünkü onlar vermiş oldukları hatalı fetva ile o adamın ölmesine sebep olmuşlardır. «Dikkat edin! Bilmiyorsanız sorunuz.» Yani, onların yapması gereken acele fetva vermeden sormalarıydı. Çünkü bunda başkalarına zarar vermek vardır ki, öyle de oldu. «Zira cahilliğin şifası sormaktır» Hadiste geçen el-îyyu ifadesi cehalet manasına gelmektedir. Manası, bilmedikleri için neden sormadılar. Çünkü cahilliğin şifası sormaktır. Şayet insan şer'î hükümde cahil olursa, bu cehaletinin şifası sormasıdır. Zararagötürecek ya da insanları ölüme götürececek bir şey ile fetva vermemelidir. Sonra Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-, onlara meseleyi şu sözyle açıklamıştır: «Onun teyemmüm yapması yeterdi. Başını bir bez parçasıyla bağlar, onun üzerini mesheder ve vücudunun geri kalan kısmını yıkardı.» Bu o kimse için gerekli olandı.

Dinin aslına da uygun olan budur. Ama o kimsenin ölümüne, bedenine zarar gelmesine ya da iyilişmesinin gecikmesine sebep olacak bir şeye onu zorlamak dinin aslına uygun değildir. Bundan dolayı yarası olan, başı yarılan kimseye vücudunun geri kalan kısmını suyla yıkama ruhsatı verilir. Yaranın üzerine de mesh etmesi yeterlidir. Ancak sargının ya da alçının bulunmasıyla teyemmüm yapmak meşru olmaz. Çünkü bir azayı iki kez temizlemeyi gerekli görmek dinin kurallarına muhaliftir. Hadis -En doğrusunu Allah bilir- sargının ihtiyaç fazlası olduğuna hamledilir. Onun çıkarılması zarar ya da meşakkate sebebiyet verir. Bunun için sargıdan dolayı ziyade olarak teyemmüm meşru kılınmıştır. Ya da abdest azalarında yara varsa, su tutulması imkansızsa, o azanın yıkanması yerine teyemmüm yapılmasına hamledilir.

<https://sunnah.global/hadeeth/tr/show/10019>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

